

Vizito Gjakovën

Udhëzues Turistik

Hyrje për Gjakovën

Komuna e Gjakovës me sipërfaqe prej 586.91 km², shtrihet në zonën jugperëndimore të Rrafshit të Dukagjinit, në pjesën midis qytetit të Prizrenit dhe qytetit të Pejës. Në Gjakovë supozohet të jenë rreth 100,000 banorë dhe kështu të shpërndarë me banim afërsisht (43%) në qytet dhe (57%) në 84 vendbanime rurale të Gjakovës. Kryeqyteti, Prishtina është largë vetëm 92 km, ndërsa nga Peja dhe Prizreni kemi 37 km. Autobusët prej Prishtinës, Pejës dhe Prizrenit lëvizin çdo orë drejt qytetit të bukur të Gjakovës, përderisa prej Prishtinës arrihet për rreth 80 minuta, prej Pejës dhe Prizrenit arrihet për 40 minuta. Qyteti i Gjakovës është zhvilluar gjatë shekujve XIV-XV rreth Xhamisë së Hadumit, e cila ishte ndërtuar në shekullin XVI. Qyteti i Gjakovës kishte një tregti të pasur dhe qendër të punës së dorës. Ky qytet ka një histori të lashtë të cilën e simbolizojnë edhe monumentet historike dhe fetare që gjendet në Gjakovë. Pasi që qyteti nuk është aq i madh, mënyra më e mirë ta shohësh dhe shijosh atë është të ecësh në këmbë.

Monumentet Historike dhe Fetare

Ura e Terezive

Esnafët e Terezinjëve dhe të Tabakëve e ndërtuan Urën e Terezinjëve me 11 harqe mbi lumin e Erenikut për intensifikimin e lidhjeve tregtare. Këto janë dëshmi të gjalla që tregojnë një zhvillim të gjithanshëm dhe një forcë ekonomike gjakovare, e cila ishte në gjendje të financojë edhe objekte të tilla kolosale. Kjo urë u ndërtua në vitin 1730 me material guri dhe dhe ndërtimi i saj zgjati 10 vjet. Gjatësia e kësaj ure është 192,8m dhe ka gjërsi prej 5,1m. Shërbente për të lidhur qytetin e Gjakovës me atë të Prizrenit. Është nën mbrojtjen e ligjit që nga viti 1962.

Ura e Taliqit

E ndërtuar rreth vitit 1816 mbi lumin Krena. Ka një gjatësi prej 21.5m, gjerësi prej 4.05m dhe lartësi 5.00m. Për faktin që gjendet në pjesën qendrore të qytetit, ajo lidhë pjesët e qytetit me "Çarshinë e Madhe". Kjo urë ka vlera historike, kulturore, sociologjike dhe artistike. Është nën mbrojtje të ligjit që nga viti 1962.

Ura e Tabakëve

Është ndërtuar nga esnafi i Tabakëve të Gjakovës në vitin 1790. Ka një gjatësi prej 127m dhe 14 qemere me dritare shkarkuese. Shërbente për të lidhur qytetin e Gjakovës me atë të Shkodrës. Në vendimin mbi mbrojtjen e saj thuhet se ka vlera historike (pasi që edhe ka të gdhendura relief të ndryshëm) sociologjike, artistike, urbanistike dhe kulturore. Është nën mbrojtjen e ligjit që nga viti 1962.

Sahat Kulla

Zhvillimi i shpejtë i zejtarisë dhe tregtisë në qytetin e Gjakovës imponoi nevojën për vendosjen e një rregulli që do të përcaktonte kohën e punës nëpër qytet. Kjo kullë u ndërtua në vitin 1595 në qendrën e qytetit të Gjakovës e cila më pas u dogj në vitin 1912 nga forcat ushtarake malazeze. Sot ekziston Kulla e re e Sahatit.

Muzeu Etnografik

Ky kompleks u ndërtua në vitin 1830. Fillimisht ishte pronë e Rexhep Haxhi Islamit. Është objekt dykatësh dhe ka tavanë të zbukuruar me dru-gdhendje. Është nën mbrojtjen e ligjit që nga viti 1955.

Kulla e Hysni Koshit

Kjo kullë u ndërtua në shek. XIX në krye të Pazarit dhe paraqet një banesë/kullë trekatëshe prej guri. Kullat fortifikuese të Rrafshit të Dukagjinit u ndërtuan nga mjeshtër shqiptarë, ku veçohen me karakteristika arkitektonike dhe shquhen për cilësitë e tyre të mbyllura që i'u japin tipare të caktuara mbrojtëse fortifikuese. Është ndër shembujt e rrallë të ruajtur në qytet. Kjo kullë është nën mbrojtjen e ligjit që nga viti 1980.

Kulla e A. Pashë Drenit

Kjo është kulla trekatëshe prej tullave me frëngji e Abdullah Pashë Drenit. Kulla pos vlerave arkitekturore ka edhe vlera historike. Në këtë kullë u vra misionari Mehmet Ali Pasha, i cili kishte arritur në Gjakovë për t'i dorëzuar Malit të Zi dhe Serbisë tokat shqiptare që ishin paraparë në Kongresin e Berlinit. Dega e Lidhjes Shqiptare në Gjakovë ftoi forcat e veta prej 10 mijë luftëtarëve që u vendosën nëpër shtëpitë e qytetit, i cili ishte shndërruar në një kazermë ushtarake. Ushiqimi, armët, mjekët dhe çdo gjë tjetër u sigurua nga qytetarët e kësaj komune. Në këtë kullë është i vendosur Muzeu i Degës së Lidhjes Shqiptare në Gjakovë.

Kulla e Mustafa Vokshit

U ndërtua në shek. XIX dhe gjendet në rrugën "M.Frashëri". Kjo është një kullë dykatëshe tullash e vëllait të Sulejman Vokshit, veprimtar i Lëvizjes Kombëtare të Shqipërisë. Kompleksi është i dekoruar me Urdhërin për Veprimtari Patriotike të Klasit të parë.

Kulla e Sulejman Vokshit

Kjo kullë guri u ndërtua në shekullin e XIX nga heroi i popullit Sulejman Vokshi. Ai ishte veprimtar i Lëvizjes Kombëtare Shqiptare, nismëtar i themelimit të Lidhjes Shqiptare të Prizrenit dhe udhëheqës i shquar politik. Sulejman Vokshi ishte kryetar i Degës së Lidhjes Shqiptare në Gjakovë dhe poashtu njëri nga udhëheqësit e luftëtarëve shqiptarë në betejat për mbrojtjen e Plavës dhe të Gucisë. Në arsyetimin mbi mbrojtjen e këtij objekti thuhet se Sulejman Vokshi ishte udhëheqës dhe komandant i shquar i forcave të armatosura të Lidhjes së Prizrenit. Gjithë jetën ia kushtoi luftës për çlirimin kombëtar, për këtë u burgos dhe u internua afër 20 herë dhe më 1885 Gjykata e Jashtëzakonshme e Prizrenit e dënoi me vdekje. Kjo kullë është nën mbrojtjen e ligjit që nga viti 1980.

Çarshia e Madhe

U ndërtua atëherë kur Gjakova fitoi statusin e qytetit më 1594/1595. Paraqet njërin nga komplekset monumentale më të mëdha jo vetëm në Kosovë, por edhe jashtë saj. Sipërfaqja e gjithëmbarsme e saj është 34 000m². Ajo ishte vatër e zhvillimit ekonomiko-shoqëror dhe kulturor të rajonit të Gjakovës. Çarshia e Madhe kishte një numër dyqanesh në të cilën u zhvilluan thuajse të gjitha zejet e mundshme, si ato të metalpunuesve, lëkurëpunuesve, të përpunuesve të tekstilit, të kazanxhinjëve, samarxhinjëve, qeleshëxhinjëve, cergaxhinjëve, etj.

Ka vlera të mëdha kulturo-historike, por edhe shoqërore. Në pikëpamje urbanistike, çarshia paraqet një shembull të gjallë të planit urbanistik oriental me elemente të pasura arkitektonike.

ROJVENTAR LLESHI

Tradita e zejtarëve

Tradita zejtarëve e trashëguar nga të parët tanë, tregon lashtësinë dhe shumëllojshmërinë e zejeve që zhvilloheshin në qytetin e Gjakovës.

Sot, disa nga këto zeje vazhdojnë të jenë aktive dhe ato janë: qylahxhinjët, jorganxhinjët, furrëtarët, kazanxhinjët, poçarëxhinjët, orëtarët, saraqët, briskaxhinjët, përpunuesit e metaleve, argjendarët, rrobaqepësit, lëkurëpunuesit, qëndistarët, etj.

Xhamia e Hadumit

Kompleksi i Xhamisë së Hadumit është simbol i qytetit të Gjakovës, me të cilin sipas traditës, lidhet edhe fillimi jetës qytetare në të. Pranë këtij objekti gjendet edhe biblioteka më e madhe, sa vet xhamia. Kjo xhami konsiderohet si monument i veçantë i kulturës shqiptare, monument unikat në të gjitha trojet shqiptare. Është qendra kulturore, arsimore dhe fetare e qytetit të Gjakovës. Enterierët janë të zbukuruar me arabeska, me pikturë murale, me peisazhe të stilizuara, në disa raste me motive të arkitekturës popullore, natyra të qeta, ornamente bimore, figura gjeometrike, citate të Kuranit, etj. Xhamia u ndërtua nga guri më 1594/95, ku në vitin 1999 ky kompleks u dogj duke përfshirë këtu edhe arabeskat e dëmtuara, dhe minarja ishte e vetmja pjesë e shpëtuar në këtë kompleks. Është nën mbrojtjen e ligjit qysh më 1955.

Xhamia e M. Pashës

E ndërtuar në vitin 1802 prej familjes së famshme të Kurtpashës. Kjo xhami ka dy mejtepe, dy çardakë dhe me minaret me dy sherefe

Kisha e Shën Ndout

Shenjëtorja e Shën Antonit të Padovës, quhej dikur edhe Kisha e Patër Milës, i cili e kishte ndërtuar këtë kishë në vitin 1882, por që u shkatërrua më vonë. Në vitin 1931 në të njejtin vend, Patër Lorenc Mazreku e ndërtoi kishën e sotme. Kjo kishë u renovua disa herë, gjithmonë duke i'u përmbajtur konceptit arkitekturor dhe përfshirë këtu edhe konaqet, zyrat dhe nyjat sanitare.

Kisha e Shën Palit dhe Shën Pjetrit

Në të kaluarën Gjakova kishte një traditë fetare katolike. Me kalimin e viteve numri i katolikëve zvogëlohej ku në të njëjtën kohë famullia e saj pushonte së vepruari. Kisha e parë famullitare në Gjakovë ishte në Çabrat, ku më pas edhe në "Lagjen Katolike". Lufta e vitit 1999 e shkatërroi tërësisht kishën që daton në vitin 1703, ndërsa sot në të njëjtin vend është ndërtuar katedralja e re.

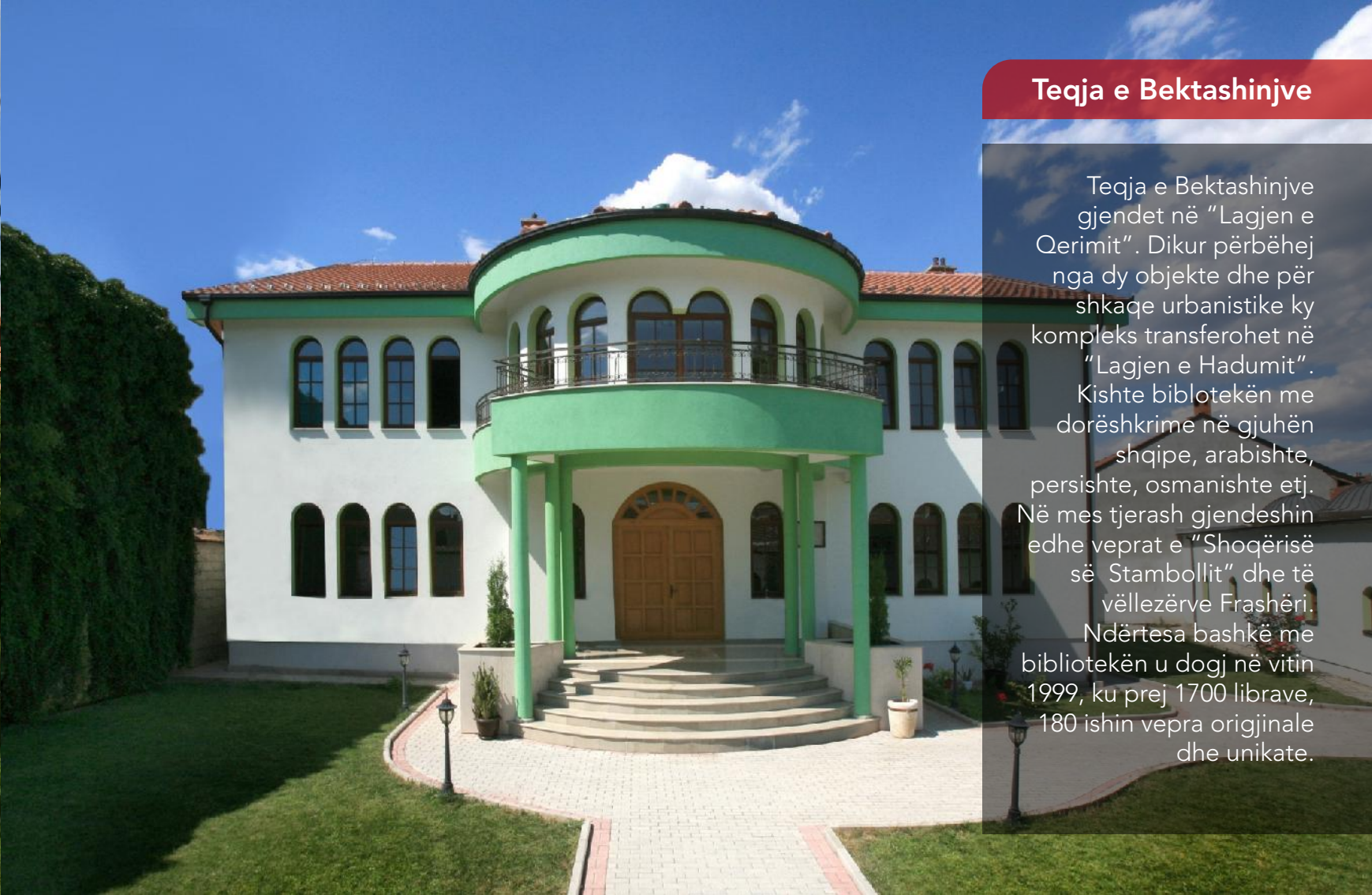
Teqja e Madhe

Teqja e Madhe është teqeja më e vjetër e sadive në tërë Rumelinë-Ballkani i vjetër. E ndërtuar në shekullin e XVII nga Shejh Sulejman Axhiza Baba. Në pikëpamje arkitekturore teqja përbëhet nga samahanja, tyrbja, shtëpia dhe varrezat.

Teqja e Bektashinjve

Teqja e Bektashinjve gjendet në "Lagjen e Qerimit". Dikur përbëhej nga dy objekte dhe për shkakë urbanistike ky kompleks transferohet në "Lagjen e Hadumit". Kishte bibliotekën me dorëshkrime në gjuhën shqipe, arabishte, persishte, osmanishte etj. Në mes tjerash gjendeshin edhe veprat e "Shoqërisë së Stambollit" dhe të vëllezërve Frashëri. Ndërtesa bashkë me bibliotekën u dogj në vitin 1999, ku prej 1700 librave, 180 ishin vepra origjinale dhe unicate.

Medreseja e Madhe

Kjo qendër e arsimit fetar islam u ndërtua në vitin 1707. Kompleksi përbëhej prej: mesxhidi, dhoma mësimi, salla e arsimtarëve, biblioteka e pasur me libra dhe dorëshkrime, mensa, dhoma të studentëve, shatërvani, etj. Ky objekt në vitin 1999 u dogj tërësisht nga forcat ushtarake serbe. Rindërtimi i kësaj medreseje u bë me ndihmën e princit të Katarit.

Kualiteti i Jetës në Gjakovë

Gjakova është e pasur me shumë resurse natyrore, hotele dhe restorante të cilësisë së lartë. Ka mjaft aktivitete në qytet të cilat e bëjnë jetën e qytetarëve mjaft atraktive. Qytetarët mund të kalojnë kohën tek qendrat e ndryshme tregtare dhe rekreative. Poashtu, disa nga ambientet me restorante tradicionale të stilit të lartë që ju ofrohen qytetarëve të qytetit të Gjakovës janë:

Kodra e Çabratit

Është simboli i qytetit të Gjakovës që gjendet në pjesën perëndimore të saj. Ka një hapësirë atraktive me tre bare dhe një restaurant për tu relaksuar.

Illyricum

Illyricum- gjendet në maje të "Kodrës së Çabratit" prej nga shihet pamja e tërë e qytetit. Me taksi duhen vetëm 10 minuta që ju të jeni atje dhe të shijoni pamjen mahnitëse të qytetit. Aty shërbehet ushqim i shkëlqyer tradicional shqiptar, që përfshinë sallatë të freskët, me ullinjë, biftekë, etj.

Kontakti: 045/558-822

Hani i Haraqisë

I ndërtuar në shekullin XVI shërbente si vendqëndrim ditor për kalorësit, ndërsa sot shërben si një restorant me ushqime tradicionale dhe modern. Ka një kopsht mahnitës me gurë kalldremi, shërben ushqim të shkëlqyer me shije të rrallë, dhe me çmime të ulëta!

Kontakti: 044/432-083

A top-down view of a large, oval-shaped metal platter. On the platter are two whole fried fish, likely sea bream, with a dark, crispy skin. They are arranged side-by-side. The fish are garnished with several slices of yellow lemon and whole, slightly wrinkled yellow and orange peppers. The platter is lined with a bed of green lettuce leaves.

Qingji i Ujit

Është ndër restorantet që ofron ushqime tradicionale me çmime të ulëta, dhe është i njohur kryesisht për peshkun. Në këtë restorant shërbehet peshku i freskët tradicional në skarë me sallata të ndryshme, bifteku, dhe shumë gjellëra tradicionale me shije të mirë.

Kontakti: 044 207 314

Çarshija e Jupave

Ky hotel është i ndërtuar në stil të kullës që kombinon traditën e vjetër me standarde të larta moderne. Ofron një vend të qetë dhe akomodim relaksues me ushqime tradicionale, sallë të konferencës dhe dyqane për shopping në Çarshinë e Madhe. Restoranti është i njohur për ushqimin tradicional dhe poashtu për kuzhinën internacionale. Gjendet në rrugën Ismail Qemajli, Nr 9.

Kontakti: 044/129-159

Hotel La Vila

Hoteli posedon 14 dhoma gjumi të kualitetit të lartë dhe restorantin me shumëllojshmëri të ushqimeve tradicionale dhe moderne. Ky hotel është i stacionuar në pjesën periferike të Gjakovës në Shkugëz dhe ofron një ambient të natyrës relaksuese për të gjitha moshat. mimet sillen prej 30-60 Euro për një natë.

Kontakti: 044/133-811

Hotel Jakova

Janë hotele që ofrojnë kushte mjaft të mira për udhëtarët dhe turistët me akomodim të rehatshëm. Çmimet sillen rreth €25-70.

Kontakti: 044/580-103

Hotel Pashtriku

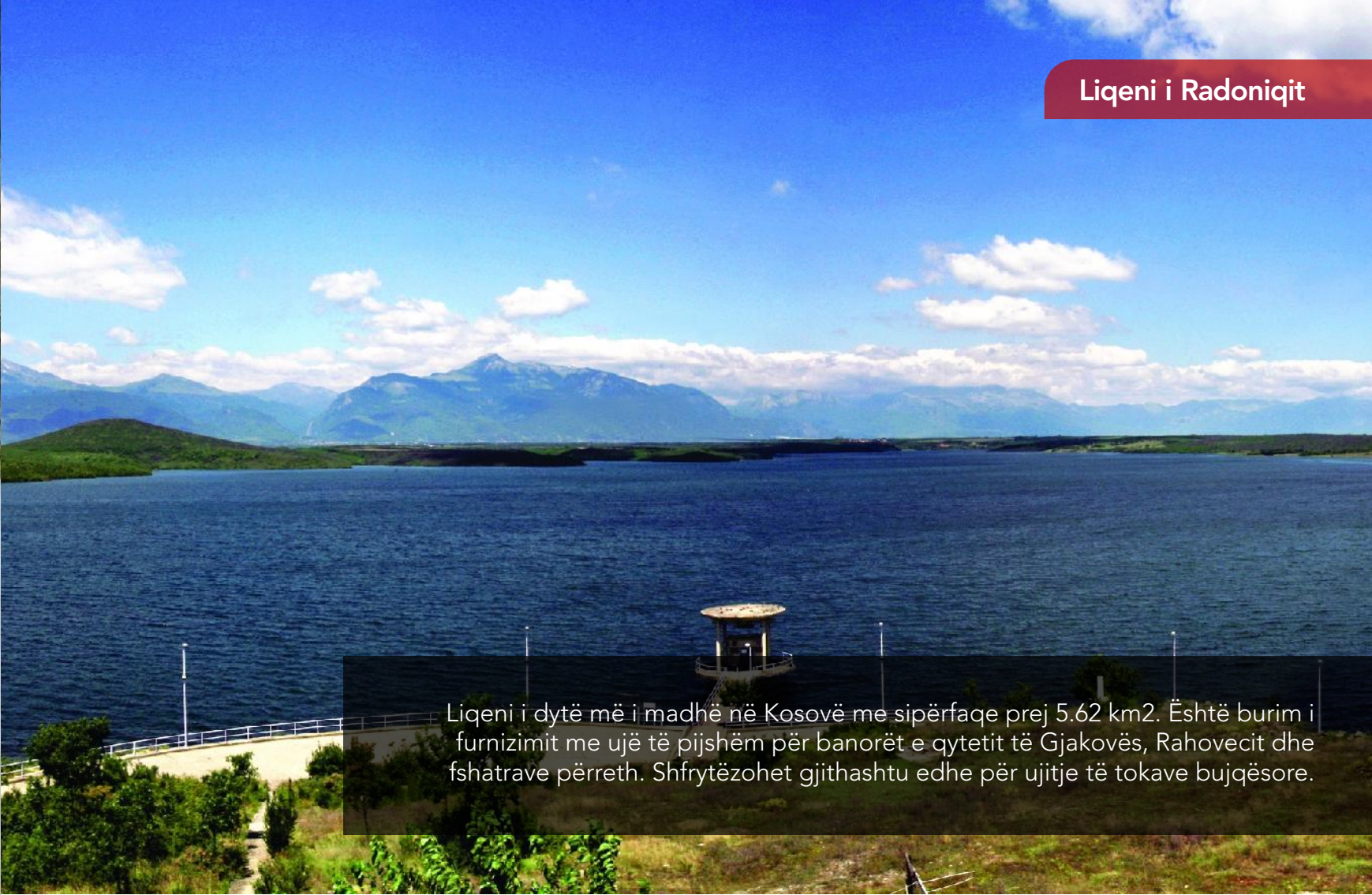

Kontakti: 044/547-701

Lumi Ereniku

Është lum fushor pasi që kalon në pjesë të ulëta me lartësi mbidetare prej 300-500 m. Ky lum buron nga liqeni i akullnajave të Gjeravicës dhe derdhet në lumin Drini i Bardhë.

Liqeni i Radoniqit

Liqeni i dytë më i madhë në Kosovë me sipërfaqe prej 5.62 km². Është burim i furnizimit me ujë të pijshëm për banorët e qytetit të Gjakovës, Rahovecit dhe fshatrave përreth. Shfrytëzohet gjithashtu edhe për ujitje të tokave bujqësore.

Lumi Drini i Bardhë

Lumi me gjatësinë prej 175km, në rrugën Gjakovë-Prizren. Ky lum buron në malin Zhleb të Pejes, afër fshatit Radavc. Në "Urën e Fshenjtë" që gjendet mbi lumin e Drinit të Bardhë, mbahen garat vjetore të kërcimit nga ura. Kjo urë guri me një hark gjysmërrethor u shkatërrua tërësisht gjatë Luftës së Parë Botërore dhe u rindërtua më 1942. Ura është e gjatë 37m, e gjerë 7m dhe e lartë 18.5m.

Lumi Krena kalon në drejtim të veri-jugut të qytetit të Gjakovës dhe derdhet në lumin Ereniku. Lumi Krena rrjedh përgjatë "Kodrës së Çabratit", përmes qytetit të vjetër dhe qendrës së qytetit. Ekziston një park i vogël dhe një fushë e sportit në pjesën ku lumi Krena kalon përmes qendrës.

Shkugëza

Ndodhet në largësi prej 3km nga qendra e qytetit. Është pylli artificial i krijuar në vitet e 40-ta, ku sot ka një pamje shumë natyrale dhe kryesisht dominon pisha. Shkugëza ka natyrë të bukur, ajër të pastër dhe mund të vizitohet në çdo stinë të vitit. Ka disa restorante për relaksim që e bënë këtë pjesë edhe më atraktive për t'u vizituar. Shfrytëzohet për vrapim, ecje të lirë, çiklizëm, etj.

Kontakti: 044-127-087

Fshatrat

Qyteti i Gjakovës ka gjithësej 84 fshatra. Gjakova në pjesën jug-perëndimore rrethohet me shtetin e Shqipërisë. Në këtë brez kufitar shtrihen gjithsej 11 fshatra me tokë bujqësore, ajër të pastër dhe mjaft atraktiv për t'u vizituar. Këto fshatra janë: Koshare, Molliq, Brovinë, Ponoshec, Qerret, Babaj Bokës, Devë, Zhub, Zylfaj, Goden dhe Gërquinë.

Koshare

Babaj Bokës

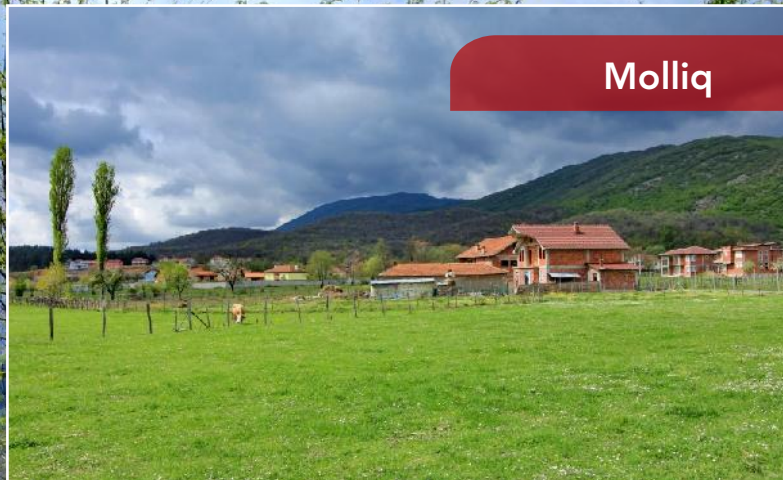
Botushë

Brovinë

Devë

Molliq

Ponoshec

Qëndro i Sigurt

Jeni të informuar se siguria në qytet është në shkallë mjaftë të lartë. Ju mbase jeni shumë më të sigurtë se sa në shumë qytete të mëdha ndërkombëtare. Ju mund të shëtisni në çdo kohë në qytet dhe të mos brengoseni për asgjë.

Fotografite: Shkelzen Rexha

Kontaktet

Komuna e Gjakovës
0390/321-100

Rr. "Nënë Tereza" Nr. 469
gjakova.info@rks-gov.net